

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentanții Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societatea pe Acțiuni, Cherdivară Rodica și Cojocaru Renat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societatea pe Acțiuni împotriva Companiei de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni, intervenienții accesorii Ermurachi Iulian și Societatea pe Acțiuni „Bayer Schering Pharma” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 21 februarie 2014 Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societatea pe Acțiuni (în continuare – CA „Grawe Carat Asigurări” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni (în continuare – CA „Transelit” SA), intervenient accesoriu Ermurachi Iulian cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 11 septembrie 2012, pe str. Nicolai Zelinski din mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilelor de model Renault Symbol, cu numărul de înmatriculare COX 489, condus de Poiata Liliana și automobilul de model „Suzuki Swift”, cu numărul de înmatriculare KAA 721, condus de Ermurachi Iulian, iar prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI01913304 din 15 septembrie 2012 s-a stabilit că Ermurachi Iulian este vinovat de producerea accidentului rutier, care la data producerii accidentului deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă

pentru pagubele produse prin utilizarea autoturismului menționat mai sus seria AK nr. 0149996, eliberată la data de 15 mai 2012 de către CA „Transelit” SA.

Menționează că, în temeiul contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. AC 120054/RS din 11 iunie 2012, încheiat între CA „Grawe Carat Asigurări” SA și reprezentanța „Bayer Shering Pharma” SA în Moldova, a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 23650 de lei, prin ordinul de plată nr.7890 din 17 octombrie 2012.

Consideră că, CA „Transelit” SA , în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, datorează suma de 20990,50 de lei.

Afirmă că în scopul valorificării posibilității de restituire benevolă a despăgubirii de asigurare a înaintat pretenția nr.1853/12 din 29 noiembrie 2012 însă nu a primit nici un răspuns.

În urma concretizării și completării pretențiilor, solicită încasarea din contul CA „Transelit” SA suma de 1397 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, penalitate în sumă de 3778,25 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 4033,89 de lei și taxa de stat în mărime de 629,72 de lei.

Prin încheierea protocolară din 25 noiembrie 2014 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu „Bayer Shering Pharma” SA (f.d. 89 verso).

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iunie 2016 s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat de la CA „Transelit” SA în beneficiul CA „Grawe Carat Asigurări” SA suma de 629,72 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii, în rest, s-au respins ca neîntemeiate pretențiile înaintate de CA „Grawe Carat Asigurări” SA împotriva CA „Transelit” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a dobânzii de întârziere.

În susținerea poziției, prima instanță a reținut că, CA „Transelit” SA și-a onorat obligațiile legale și convenționale, achitând prin virament suma despăgubirii de asigurare la contul bancar a CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

Totodată, prima instanță a conchis că, în cazurile examinării acțiunilor în regres sau prin subrogare, dobânda de întârziere ca și penalitatea achitată, rămîne pe seama asigurătorului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de CA „Grawe Carat Asigurări” SA și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iunie 2016.

La data de 07 februarie 2017, reprezentanții CA „Grawe Carat Asigurări” SA, Cherdivară Rodica și Cojocar Renat au depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de încasare de la CA „Transelit” SA a sumei de 1397,56 de lei cu titlu de despăgubiri de asigurare, a penalității în sumă de 3778,25 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4033,89 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 975,07 lei.

În motivarea recursului au menționat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat eronat normele de drept material, invocînd că probele au fost apreciate arbitrar.

Consideră că, oferta de preț de la „Carauto Service” SRL reprezintă valoarea reală a pagubei suportate de către persoana păgubită, iar intimatul era obligat să

achite despăgubirea de asigurare în quantumul stabilit, invocând prevederile din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006 (în continuare – Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006) și a celor din Legea cu privire la asigurări nr.407 din 21 decembrie 2006 (în continuare – Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006).

Suștin că instanța de apel nu a aplicat dispozițiile art.6 alin.(6) din Legea nr. 407 din 22 decembrie 2006 și art. 629 din Codul civil, deoarece recurentul s-a subrogat în toate drepturile asiguratului odată cu plata despăgubirii de asigurare, iar penalitatea urma a fi încasată, făcând referire la practica națională pe asemenea categorii de litigii și la explicațiile inserate în hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 16 decembrie 2013.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 (f.d. 190-197) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 10021 din 21 decembrie 2016 (f.d. 198), iar cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la data de 07 februarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.206), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Conform art. 430 din codul de procedură civilă, sînt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces, precum și martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Colegiul reține că potrivit procurii nr. 60/13 din 26 decembrie 2013 (f.d. 15), Cherdivară Rodica a fost împuternicită să reprezinte interesele CA „Grawe Carat Asigurări” SA, cu dreptul de a exercita toate actele procedurale, inclusiv cele de la art.81 din Codul de procedură civilă.

Totodată, întru identificarea calității de angajat a Rodicăi Cherdivară în cadrul CA „Grawe Carat Asigurări” SA, Colegiul conchide că, la materialele cauzei un act (ordin, dispoziție etc.) care ar confirma circumstanța respectivă, nu există, deși dînsa pretinde acest fapt în procura nominalizată supra, or legislația procedural-civilă impune persoanelor juridice de a-și susține poziția în instanța de judecată, *inter alia*, de către angajații împuterniciți ai acestora, fapt ce determină că pe lângă procura eliberată și legalizată în modul stabilit de lege, urmează să prezinte și actul care adeverește statutul de angajat al persoanei juridice.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, Cherdivară Rodica nu a respectat exigențele legale prevăzute la art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat în partea reprezentantului CA „Grawe Carat Asigurări” SA, Cherdivară Rodica, ca fiind inadmisibil în baza art.433 lit. c) din Codul de procedură civilă pe motivul că persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Cu referire la recursul declarat în partea reprezentantului CA „Grawe Carat

Asigurări” SA, Cojocaru Renat, instanța de recurs reține că acesta dispune de împuterniciri de a declara recurs, fapt confirmat prin procura nr. 56/16 din 14 noiembrie 2016 (f.d.185) și ordinul cu privire la angajare nr. 1944 din 23 noiembrie 2015 (f.d.128), exigențe prevăzute la art.80 alin.(1) și (3) în coroborare cu art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, instanța de recurs va examina chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul CA „Grawe Carat Asigurări” SA, Cojocaru Renat.

Astfel, în recurs se invocă precum că oferta de preț de la „Carauto Service” SRL reprezintă valoarea reală a pagubei suportate de către persoana păgubită, iar intimatul era obligat să achite despăgubirea de asigurare în cuantumul stabilit. Acestea nu pot fi reținute pe motiv că, costul reparației autovehiculului trebuie să fie acceptată de părți, or potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți, însă la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma că intimatul a acceptat oferta propusă de „Carauto Service” SRL.

Nu pot fi reținute nici cele invocate în recurs precum că, instanța de apel nu a aplicat dispozițiile art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 22 decembrie 2006 și art. 629 din Codul civil, deoarece recurentul s-a subrogat în toate drepturile asiguratului odată cu plata despăgubirii de asigurare, iar penalitatea urma a fi încasată, deoarece penalitatea se aplică unei despăgubiri de asigurare care trebuie să fie certă și exigibilă, adică fermă, să nu dea naștere la discuții și să fie ajunsă la scadență. Totodată, art. 629 din Codul civil în coroborare cu art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 22 decembrie 2006 este aplicabil doar în condițiile în care nu au fost respectate din partea asigurătorului termenul de plata a despăgubirii de asigurare stabilit de lege, însă la caz, normele respective nu sunt aplicabile.

Mai mult, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, avînd caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept, iar practica națională invocată în cererea de recurs este diferită de respectiva cauză.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de recurent și o apreciere a probelor efectuate de acesta care nu pot fi puse la baza recursului, însă acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au interpretat elocvent și au aplicat corect normele de drept incident speței.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță

inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul CA „Grawe Carat Asigurări” SA, Cojocaru Renat, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și c) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentanții Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societatea pe Acțiuni, Cherdivară Rodica și Cojocaru Renat, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță